

**International Film
Festival Rotterdam**

Terugblik op IFFR 2016

Filmmaker Penny Lane (midden) en haar team beelden de titel van haar grotendeels geanimeerde documentaire uit. Inderdaad: NUTS!

De politiek geëngageerde regisseur/producent Pere Portabella kreeg op IFFR een retrospectief en verzorgde een masterclass.

Het Japanse *The Shell Collector* beleefde zijn wereldpremière in Rotterdam. Regisseur en coscenarist Tsubota Yoshijumi was erbij met acteurs Lily Franky en Hashimoto Ai.

Mijke de Jong (in het midden) volgde het Rotterdamse theatercollectief Wunderbaum voor de documentaire *Stop Acting Now*.

Performancekunstenaar K8 Hardy maakte met *Outfitumentary* van haar gaderobe een videokunstwerk. Voor de première liet IFFR-programmeur Inge de Leeuw zich ook van haar modieuze kant zien (en was er zelfs een fashion victim).

Scenarist Prabda Yoon maakte met *Motel Mist* zijn regiedebuut en zag dat beloond met een Hivos Tiger Award-nominatie. Hij kwam over uit Thailand, samen met zijn producenten Cattleya Paosrijaroen en Soros Sukhum.

Welkom!

De 45ste editie van International Film Festival Rotterdam (IFFR) vond plaats van 27 januari tot en met 7 februari 2016. In die twaalf dagen verwelkomde IFFR een bont en groot gezelschap aan filmfans en gasten, van koningin Máxima en vooraanstaande regisseurs tot kunstenaars uit Birma, van aanstormend talent en door de wol geverfde producenten uit alle windstreken tot uiteraard het even trouwe als avontuurlijk ingestelde publiek. IFFR is het grootste evenement in zijn soort van Nederland. Het festival trekt in de zalen én online veel bekijks.

Inhoud

Het festival in cijfers	5	Aan de basis van film: CineMart en HBF	21
Please Welcome: Bero Beyer en Janneke Staarink	6	Publieke belangstelling	24
Op het festivalmenu	9	Filmmaker Léa Fehner wint de VPRO Big Screen Award	26
<i>Childhood of a Leader</i> -acteur Liam Cunningham	13	Partners	27
Hivos Tiger Award-winnaar Babak Jalali	14	Het filmfestival als klaslokaal	31
In de prijzen	15	Een gezonde organisatie	32
Martin Zandvliet wint twee keer met <i>Land of Mine</i>	16	Acteur Udo Kier over IFFR	33
Vol in beeld bij de media	19	Sponsors/colofon	34

Het festival in cijfers

Bezoeken

Totaal 305.000

Programma

Totaal 477

Lange films (> 60 minuten) 252

Korte films (< 60 minuten) 225

Performances en installaties 28

Lezingen, debatten en talkshows 31

Zaalgelassen en introducties (Q&A's) 539

Premières

Lange films totaal 97

Wereldpremières 47

Internationale premières 33

Europese premières 17

Korte films totaal (inclusief Mid-length) 122

Wereldpremières 59

Internationale premières 40

Europese premières 13

Voorstellingen

Totaal publieke voorstellingen 1071

Press and Industry-voorstellingen 161

Filmzalen 26

Gasten

Totaal 2469

Filmmakers 278

Journalisten 301

CineMart 720

Overige gasten

o.a. producenten, acteurs en partners 1170

Educatie

Totaal bezoeken educatieprogramma 12.232

Primair onderwijs 4328

Voortgezet onderwijs 3617

Studenten 4287

Totaal bezoeken studenten & CJP-pas 13.649

Online

IFFR.com

Unieke bezoekers 689.557

Bezoeken 1,2 miljoen

youtube.com/iffrotterdam

Views 34,8 miljoen

Abonnees 23.217

Aantal bekeken minuten in 2016 3 miljoen

facebook.com/iffrotterdam

76.944 likes

twitter.com/iffr

20.635 volgers

instagram.com/iffr

3309 volgers

Tiger Alert (nieuwsbrief)

22.646 abonnees

IFFR Live

Deelnemende filmtheaters 46

Deelnemende landen 16

Kijkers totaal 221.091

Bioscopen 8195

Video on demand 396

KPN televisie 212.500

IFFR Unleashed

Totaal IFFR-films op *itunes.com/IFFR* 80

Buiten Rotterdam

IFFR Previewavond *Tanna*

In 31 filmtheaters 1188 bezoekers

IFFR in Groningen 9431 bezoekers

Curaçao IFFR 14.500 bezoekers

Please Welcome: Bero Beyer en Janneke Staarink

De 45ste editie van International Film Festival Rotterdam kenmerkte zich door een positieve vibe. Festivaldirecteur Bero Beyer en zakelijk directeur Janneke Staarink kijken dan ook terug op een geslaagd festival. En ze blikken vol ambitie vooruit op een nog veel mooiere toekomst.

'Please Welcome' stond dit jaar centraal. Wie was voor jullie persoonlijk de meest bijzondere gast om te verwelkomen?

Bero: "IFFR bouwt een brede brug van een groot publieksfestival aan de ene kant naar een industrie festival aan de andere kant. We verwelkomen zo'n 470 films en proberen elke individuele film en filmmaker de volle aandacht te geven die hij of zij verdient. Als ik puur op persoonlijke titel één gast moet noemen, dan is dat Hany Abu-Assad. In 2001 zaten Hany en ik allebei in Rotterdam op de CineMart met ons project Paradise Now, aan het begin van onze carrière als respectievelijk regisseur en producent. Te gek dat hij na twee Oscarnominaties juist IFFR koos om zijn nieuwste film *The Idol* te presenteren, en dat die tweede werd op de lijst van publieksfavorieten. Die loyaliteit, integriteit

en vriendschapsband zijn trouwens heel erg des Rotterdams."

Janneke: "Hoe cliché het ook klinkt, het zijn werkelijk alle soorten mensen bij elkaar die IFFR zo uniek maken. Het is de optelsom van filmmakers uit alle hoeken van de wereld en vertegenwoordigers van de internationale industrie, gecombineerd met een groot en breed publiek en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en dit jaar koningin Máxima, en de vele studenten die Rotterdam rijk is, van Erasmus tot Zadkine. Die combinatie maakt ons krachtig."

IFFR 2016 was ook het eerste festival met Bero als artistiek directeur.

Bero: "Het is een enorme eer om in zulke grote voetsporen te mogen treden, in een traditie die na 44 jaar zo sterk is verankerd in de harten van nationale en internationale film liefhebbers. Als directeur ben je een onderdeelje van iets dat groter is dan welk individu dan ook. Of het vergelijkbaar is met het vak van filmproducent? Nee, er zijn parallellen, maar het laat het zich met niets vergelijken. Het festival heeft zijn eigen identiteit en krijgt zijn eigen momentum. Het gaat zijn eigen leven leiden, zoals je dat ook weleens schrijvers hoort zeggen over hun personages."

Janneke: "De transitie van Rutger Wolfson naar Bero ging soepel. Bero past uitstekend bij de accenten die we de komende jaren willen leggen. Dat hij een uiterst

positief en energiek mens is, is voor deze positie essentieel. Bero is een enorme filmfan en heeft een groot netwerk. Dat is een prettige combinatie voor een festivalorganisatie die in korte tijd alle zaken moet zien te regelen."

Waar zijn jullie het meest trots op?

Janneke: "De openingsavond. Koningin Máxima en IFFR zijn een goede match: jong, fris, internationaal en met lef. Ik merkte dat zij oprecht blij was met de uitnodiging; het was geen moetje. Mooiste compliment van die avond kwam van het Koninklijk Huis zelf: 'Wij komen nog weleens ergens, maar dit evenement is echt strak en goed georganiseerd, zeg.' Die opsteker heb ik de hele avond tegen de rest van het team geroepen, want het kan alleen maar een succes zijn als je met z'n allen, van hospitality en publiciteit tot productie, er de schouders onder zet."

Bero: "Dat we met *Beyond Sleep* zo'n mooie openingsfilm konden presenteren: een Nederlandse film met internationale allure en ambitie. En het was te gek dat de producent het op het laatste moment voor elkaar kreeg dat Mari Boine, die de soundtrack verzorgde, een miniconcert gaf. Een ander muzikaal kippenveldmoment kreeg ik bij de eerste IFFR Live-vertoning, toen de cast en de regisseur van *As I Open My Eyes* begonnen te zingen. En vooruit, nog een muzikale noot: de slotfilm *The Childhood of a Leader*, begeleid door een compleet symfonieorkest. Er zijn door het hele programma zulke pareltjes te vinden. Want ook als er geen muzikale act is, dan zorgt de festivalcontext toch nog voor die intieme live-ervaring."

Hoe vatten jullie deze editie samen?

Bero: "Een energiek, cinematografisch feest."

Janneke: "Een positief jaar. De herinrichting van het programma en de accenten op de tijgercompetitie werden goed ontvangen. Zakelijk gezien was het een stabiel, goed jaar, waarin we de relaties met partners, sponsors en Tiger Friends verstevigden en uitbouwden."

En kunnen jullie al een tipje van de sluier oplichten wat betreft IFFR 2017?

Bero: "We zijn druk bezig om onze rol in de filmproductieketen te optimaliseren. Idealiter is IFFR van het prille begin tot het einde betrokken bij hoe films worden

gefinancierd, gemaakt en gedistribueerd. We onderzoeken hoe we filmmakers nog beter kunnen steunen, Rotterdam moet nog meer dan ooit dé plek worden waar cinema wordt gevierd."

Janneke: "We maken daarnaast plannen om onze zichtbaarheid bij de filmindustrie en het publiek door het jaar heen te vergroten. Op het vlak van distributie gaan we uitbouwen waar we de afgelopen jaren in hebben geïnvesteerd. We zijn sinds eind vorig jaar live met het video on demand-initiatief IFFR Unleashed, en op die weg gaan we verder. We laten op alle fronten meer van ons horen; in de stad, nationaal en daarbuiten."

Op het festivalmenu

De 45ste editie van IFFR opende met een koninklijke wereldpremière en sloot in stijl af met een volledig symfonieorkest dat de soundtrack van de slotfilm uitvoerde. Tussen die twee momenten zaten vele hoogtepunten en ervaringen: interessante gasten, performances, muziek, debatten, ontmoetingen, virtual reality, analoge kunst en natuurlijke films. Vél films.

Cast en crew van *Beyond Sleep* vieren hun wereldpremière met Hare Majesteit Koningin Máxima. De komst van koningin Máxima naar de openingsfilm van IFFR én haar pak waren die dag het onderwerp van gesprek in de media.

Met de Nederlands-Noorse coproductie *Beyond Sleep* van regisseur Boudewijn Koole op het doek en koningin Máxima op de looper, begon het festival. Het was voor het eerst sinds 1989 dat er royalty op bezoek was. Uiteraard kregen ook de cast en crew van deze Willem Frederik Hermans-verfilming een royaal applaus.

Een groot publieks- en filmmakersfestival als IFFR, met zijn eigenzinnige signatuur, is uniek in Nederland én in de rest van de (film)wereld. Onder de 252 speelfilms en documentaires die in twaalf festivaldagen een geïnteresseerd en geëngageerd publiek vonden, zaten 47 wereldpremières, 33 internationale premieres en 17 Europese premieres. De korte film was dit jaar verdeeld over de programmasecties en was met tien mid-length films en 215 korte films, waarvan 59 wereldpremières, weer aanwezig op het festival.

Gasten

Zo'n omvangrijk, ambitieus programma brengt ook tal van spraakmakende gasten naar IFFR. Uit eigen land, maar vooral van daarbuiten kwamen in totaal 384 filmmakers en acteurs naar Rotterdam. Op de gastenlijst stonden grote internationale namen. Zo kwam onder meer acteerlegende Udo Kier naar Rotterdam vanwege zijn hoofdrol in de door IFFR geprogram-

meerde serie *Altes Geld*. Ook actrice Maggie Siff, bekend van *Mad Men*, kunstenaar en filmmaker Laurie Anderson, de tweevoudig Oscar-genomineerde regisseur Hany Abu-Assad en filmmakers Ben Wheatley, Miguel Gomes en Nabil Ayouch.

Op de laatste dag van het festival was de rode looper goed gevuld. De trotse cast en crew van slotfilm *The Childhood of a Leader* waren present: regisseur Brady Corbet, acteurs Liam Cunningham, Stacy Martin en ster in wording Tom Sweet. Uit eigen land waren tijdens het festival onder anderen filmmaker Boudewijn Koole, acteurs Reinout Scholten van Aschat en Rifka Lodeizen bij de premieres van hun films. Ook bekende Rotterdammers waren op IFFR: burgemeester Ahmed Aboutaleb, Jules Deelder, Loes Luca en Tim den Besten wilden deze editie niet missen.

Op de expositie *Spaces Within* keken bezoekers hun ogen uit. Bijvoorbeeld met deze futuristische kijkdozen met van bovenaf gefilmde 3D-situaties.

Nieuwe programmaopzet

Omdat de hoeveelheid films in eerste instantie overrompend kan zijn, is een overzichtelijke, transparante programmaopzet onontbeerlijk. Om nog meer orde te scheppen werd deze editie afscheid genomen van oude benamingen en werden de films in een heldere vierdelige structuur ondergebracht.

Door de films in vier afzonderlijke secties te plaatsen, winnen ze aan duiding en

context, en dat is winst voor zowel de bezoekende professional als het publiek. De vier programmasecties kwamen tot stand op grond van de onderscheidende filmbeleving, met elk hun eigen sfeer, kleur en emotie: Bright Future, Voices, Deep Focus en Perspectives.

Het overkoepelende thema was dit jaar ID Check, over hoe we kijken naar onszelf, hoe we met de ander optrekken en hoe we

samen een maatschappij kunnen opbouwen. Binnen iedere sectie kwam dit in een speciaal themaprogramma tot uiting. Met deze thematische programma's wil IFFR de discussie over sociaal-maatschappelijke, artistieke en politieke vraagstukken de ruimte geven.

Vanzelfsprekend maakt de Hivos Tiger Awards Competitie, het vlaggenschip van het festival, onderdeel uit van Bright Future. De competitie kreeg een robuuste upgrade. Zo werd het aantal kanshebbers gereduceerd tot acht genomineerden, die elk hun eigen festivaldag toebedeeld kregen om zo optimaal mogelijk 'hun moment' te krijgen. Ging het voorheen om drie gelijkwaardige prijzen, vanaf editie 2016 is er maar één Hivos Tiger Award te winnen. Het daaraan verbonden geldbedrag werd aanzienlijk opgehoogd naar €40.000. De grotere hoofdprijs moet IFFR als premièreplatform aantrekkelijker maken voor internationaal regie- en productietalent.

Met de *Gender Swap Machine* wisselde je tijdelijk van geslacht.

Bright Future biedt onderdak aan films van makers die met eigenzinnig en vernieuwend werk het cinematografische landschap kleuren of opschudden. Veelal jonge, opkomende regisseurs die hun eigen stijl en visie ontwikkelen, en daarbij risico's niet uit de weg gaan in originele en gedurfde werken. In Bright Future was dit jaar in het onderdeel gender.net aandacht voor blurred genderlines van de post-internetgeneratie, die de eigen identiteit zelf vormgeeft. Virtueel én 'in het echt'. Onder meer met de Gender Swap Machine, waarmee dankzij virtual reality de dragers tijdelijk (en pijnloos) van geslacht veranderden. Het bleek een fascinerende aandachtstrekker.

De sectie **Voices** bevat films die zich onderscheiden door hun volwassen kwaliteit en krachtige, actuele geluid. Voices bestaat uit nieuwe werken van voornamelijk gevestigde filmmakers met een sterke eigen stem, die inspirerende films presenteren. De vorig jaar debuterende Limelight-sectie maakt nu onderdeel uit van Voices. In het verlengde van het streven om een groter publiek te bereiken voor IFFR-films ligt ook de Big Screen Award Competitie, met acht genomineerde titels die nog geen Nederlandse uitbreng hebben. *Les ogres*, de winnaar van de VPRO Big Screen Award, krijgt op 9 juni aldus een bioscooprelease en later een vertoning op het publieke net. Voices kreeg dit jaar ook een thematisch onderdeel over het concept van de generic self, waarin gemeenschappen zich - analoog aan steden - vormgeven door een stuk identiteit op te offeren.

Deep Focus gaat uitgebreid in op het werk van makers met een geheel eigen oeuvre. In deze sectie is aandacht voor individuele en verzamelde werken van filmauteurs die daarmee

Praten en luisteren

IFFR is meer dan film kijken: het is ook over film praten en discussiëren. Van mini-colleges en Student Talks tot verdiepende Brave Talks, en via de honderden Q&A's na afloop van voorstellingen. De filmervaring is zelfs tot op zekere hoogte exporteerbaar, zo leerde de tweede editie van IFFR Live, waarin films die in Rotterdamse Schouwburg in première gingen simultaan naar bioscopen in alle hoeken van Europa werden gestreamd en ver daarbuiten, tot Curaçao aan toe. Dankzij de techniek en de social media speelt de geografische afstand geen rol,

want met de Twitter-hashtag #livecinema hadden de 'meekijkers' na afloop van de voorstelling net zo'n inbreng in het gesprek met de filmmakers als het publiek in de Rotterdamse zaal.

Verder kraakten internationale filmjournalisten kritische noten met aanwezige regisseurs in Critics' Talks en gastvrouw Dore van Duivenbode had prikkelende one-on-ones. Nieuw was de Tiger Talk, waarin Ludmila Cvikova acht dagen op rij een van de Tiger-genomineerde filmmakers na afloop van hun feestelijke première trof voor een geanimeerd een-

een brug slaan tussen het oude en het nieuwe. Deep Focus biedt ruimte voor verdieping, met onder meer retrospectieven en masterclasses – in deze editie van de Catalaanse filmauteur/politicus Pere Portabella en de Oekraïense documentairemaker, editor en scenarist Sergei Loznitsa. In Regained worden historische werken, zoals herontdekte klassiekers en meta-films geduid en omlijst. Ook was er aandacht voor een serie korte films getiteld *This Is Where*

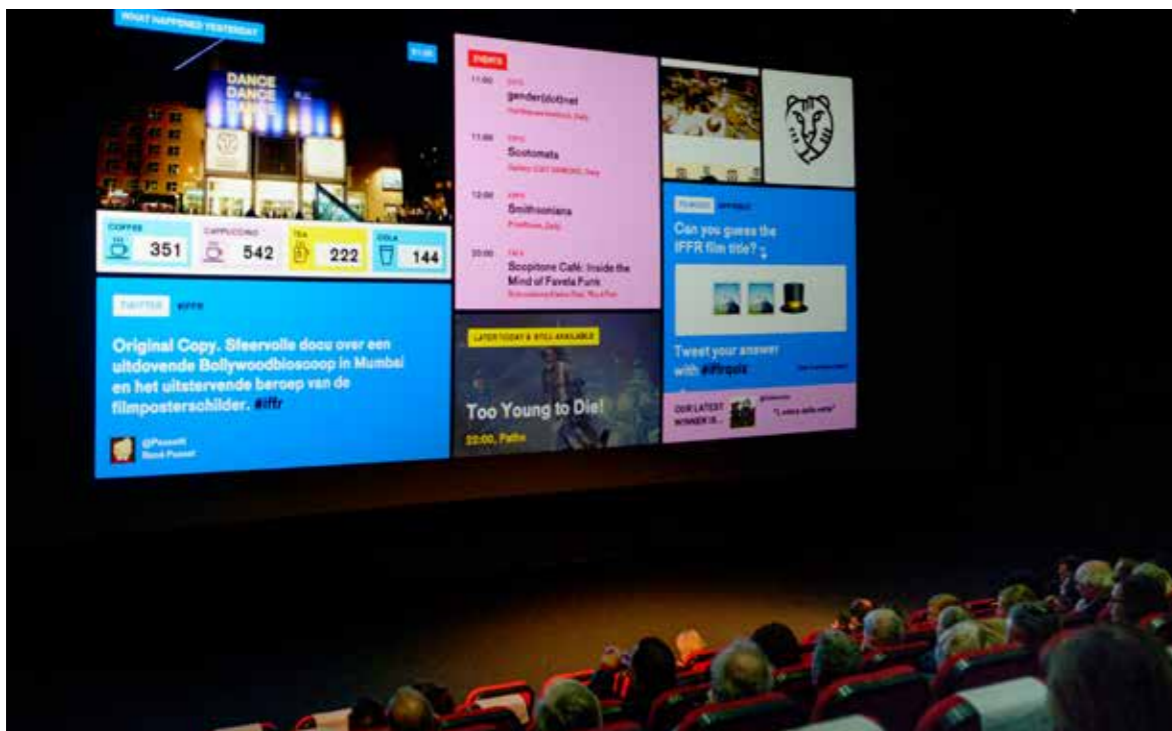
Reconstruction Starts. Naar aanleiding van de manifestaties rondom 75 jaar wederopbouw van Rotterdam, een stad die inmiddels 175 verschillende nationaliteiten herbergt, vroeg IFFR zes makers uit alle hoeken van de wereld om een filmische reflectie op het thema 'reconstructie' en 'ergens anders op nieuw beginnen'.

De vierde programmapijler, **Perspectives**, daagt de filmkijker nadrukkelijk uit om verder te kijken dan het filmdoek breed is, en na te denken over het medium en de boodschap, maar ook over wat de blik van de waarnemer erover zegt. Perspectives bevatte een aantal prikkelende mini-programma's: Genre DNA onderzocht de kracht en artistieke vrijheid van genrefilms met onder andere de kannibalistische horrorwestern *Bone Tomahawk*. Onder de vlag van Episodic/Epidemic werd de ooit scherpe maar tegenwoordig steeds difuser scheidslijn tussen film en tv belicht. Het feit dat de bezoeker niet altijd in een bioscoopzaal plaatsnam, zorgt natuurlijk ook voor een geheel andere kijk. Zo werden in het kader van Blind Spots vijf blind dates, die in het pikkedonker startten en waarbij de bezoeker ook in het duister tastte naar wat hem of haar te wachten stond.

op-een-gesprek. Vele interviews en talks zijn terug te kijken op IFFR.com.

Bij de sound//vision-avonden werd niet zo veel gesproken, maar de ervaring was er niet minder om. In dit latenight-programma, de opvolger van de Mind The Gap Nights, kreeg avontuurlijke audiovisuele kunst een gezicht en een gehoor door gelegenheidssamenwerkingen van muzikanten, (video)kunstenaars en filmmakers. Ook het gratis toegankelijke Scopitone Café, met elke avond een andere muziekfilm of -documentaire lag lekker in het gehoor, met een divers scala

Op IFFR geen trailers als voorafje, maar een update van social media en de tussenstand van de Warsteiner Publieksprijs. En het aantal getapte biertjes.

aan klanen: van Congolese drums tot de funk van de favela.

Buiten Rotterdam

In Groningen vond voor de twintigste maal de IFFR-pocketeditie plaats. Na het succes in Rotterdam bleek in Groningen het Deense *Land of Mine* ook de favoriet van de in totaal 9431 bezoekers. Het filmprogramma van IFFRiG, met als openingsfilm ook *Beyond Sleep*, werd opgeluisterd met tal van andere activiteiten, zoals een David Bowie Clipavond. In het Amsterdamse filminstituut EYE vond tegelijkertijd met de Volkskrantdag in Rotterdam voor de derde maal De Dag van de Dwarze Film plaats. Op het programma stonden vijf films waarover de meningen (en het rapportcijfer van het publiek) behoorlijk uiteenliepen. Ook verder van huis manifesteerde IFFR zich. Op 8.000 kilometer van de Maasstad vond van 6 tot en met 10 april de vijfde editie van het Curaçao International Film Festival Rotterdam (CIFFR) plaats. De openingsfilm in Willemstad was *Que horas ela volta?* van Anna Muylaert. Op de slotavond werd voor de vierde maal de Yellow Robin Award uitgereikt die bedoeld is om filmtalent uit het Caribisch gebied en de omringende Latijns-Amerikaanse landen te ondersteunen. Dit jaar ging de Award naar *Antes que cante el gallo* van Ari Maniel Cruz. Aan de prijs is een geldbedrag van 10.000 dollar verbonden én gegarandeerde vertoning tijdens de Rotterdamse 2017-editie. In vijf dagen

noteerde CIFFR 14.500 bezoeken, een ongekend aantal voor de regio.

Thuis verder kijken

Twaalf festivaldagen smaken natuurlijk naar meer, en hoe mooi zou het zijn als IFFR gewoon bij je thuis komt? Tijdens het festival werd IFFR Unleashed (de werktitel was Tiger Release) officieel op de wereld losgelaten. Met IFFR Unleashed is het mogelijk om altijd en overal te genieten van de beste IFFR-titels. IFFR Unleashed geeft filmmakers toegang tot de wereld van video on demand (vod) en alternatieve (digitale) distributie. Anderzijds is het doel een wereldwijd publiek

een kijkje te gunnen in de schatkist aan cinefiele pareltjes uit de festivalgeschiedenis. IFFR Unleashed ging van start met een tiental nieuwe titels, volledig via het eigen distributiemodel. Daarnaast heeft IFFR een exclusieve etalage binnen de digitale omgeving van het populaire iTunes; een catalogus die nu al zo'n honderd titels groot is met onder meer de arthouse-hit *Turist* (een voormalig CineMart-project) en het vorig jaar voor een Hivos Tiger Award genomineerde *Gluckauf*.

De films zijn te bekijken op [iTunes.com/IFFR](https://www.itunes.com/IFFR).

Een Silent Disco op Closing Night maakt iedereen blij, ook de burens.

Liam Cunningham over slotfilm *The Childhood of a Leader*: 'Visueel en muzikaal spektakel'

De slotfilm van IFFR was een visueel én muzikaal spektakel, dankzij het Codarts Symphony Orchestra dat live *The Childhood of a Leader* begeleidde. In de zaal zaten de regisseur en zijn cast, onder wie de Ierse *Game of Thrones*-ster Liam Cunningham (54): 'Wát een briljant idee!'

Van het megapopulaire *Game of Thrones* naar een totaal eigenzinnige kunstfilm als *The Childhood of a Leader* – als acteur kom je nog eens ergens.

"Ik kom nu uit Los Angeles, maar ik heb het geluk dat HBO zo vriendelijk was om Westeros op anderhalf uur van mijn Ierse voordeur te lokaliseren. Voor *The Childhood of a Leader* moest ik verder van huis: Boedapest. Ik ken de stad goed, want ik ben een Formule 1-freak en de race daar is altijd fantastisch. Maar nu was ik er in de winter. Koud! Gelukkig waren de meeste opnames binnen."

De film gaat over de jeugd van een later discussieerbare leider, maar hoe was jouw eigen jeugd?

"Ik kom uit een werkmilieu, daar was weinig artistieks aan. Tot mijn 29ste werkte ik als elektricien. Ik was daar zo op uitgekeken, dat ik op zoek ging naar een hobby, een uitdaging. Die vond ik in acteren – tot mijn eigen verbazing, want ik had daar nooit eerder iets mee gedaan. Geen amateurtoneel, ik zat zelfs nooit in een toneelstukje op school. Ik werd onmiddellijk gegrepen, voelde het in mijn botten. Als acteur wil ik risico's nemen, ik heb geen zin om in herhaling te vallen. Dat heeft de kijker ook meteen in de smiezen. Drama, dat is het echte leven, maar dan zonder de saaie stukken. Het móet dus anders zijn. Nou, dat is *The Childhood of a Leader* wel. Dit is een film voor liefhebbers. Hij legt de lat wat hoger voor de kijker. Je merkt nergens dat dit het regiedebuut is van Brady Corbet. Vol zelfvertrouwen, hij regisseerde de film alsof het zijn vijftigste was. Brady mag dan een 26-jarige jongen uit New York zijn, maar zijn smaak is Europees. Hij heeft een grote passie voor de Europese cinema. Als acteur heeft hij dan ook met de grote meesters gewerkt, zoals Michael Haneke en Lars von Trier."

The Childhood of a Leader is inderdaad verre van conventioneel.

"Het is een kunstwerk, dat vragen oproept. Brady omschreef de film als een kruising tussen een drama over het Verdrag van Versailles en een horrorfilm. Dat lijkt een bizarre combinatie, maar ze gaan heel goed samen. Het is een artistiek project, in de goede zin van het woord. Je hebt nog nooit een film als deze gezien. En wát een geniale zet om hem in Rotterdam met live orkest te vertonen. Toen ik dat hoorde, kwam er een heel brede glimlach op mijn gezicht. Een fantastisch idee, want Scott Walker heeft een waanzinnige score gemaakt. Het resultaat is een film die de zintuigen prikkelt. Meestal heeft de soundtrack een dienende rol, maar in *The Childhood of a Leader* gaan muziek en beeld soms het gevecht met elkaar aan."

Hivos Tiger Award-winnaar Babak Jalali:

‘Immigranten zijn mensen zoals iedereen, mensen met dromen’

Sinds zijn speelfilmdebuut *Frontier Blues* uit 2009 staat de 37-jarige Iraanse filmmaker Babak Jalali te boek als groot talent. Met de opvolger, het intieme *Radio Dreams* over een Perzisch radiostation in San Francisco, maakt hij alle verwachtingen waar. En won hij de Hivos Tiger Award.

Jouw ouders vluchtten voor het geweld van de Irak-Iranoorlog naar het Westen. Is er een link met je film?

“Het was destijds chaos in Iran. Iedereen die kon vertrekken, vertrok. Vlak voordat ik acht werd, verhuisden mijn ouders naar Londen. Zij lieten hun hele leven achter zich. Voor mij was de overstap vrij makkelijk. Als kind leerde ik de taal en ik integreerde snel, maar mensen om mij heen hadden het moeilijker. Met *Radio Dreams* wil ik laten zien hoe een groep Iraniërs in het Westen leeft.”

Dat klinkt zwaar, maar er valt bijzonder veel te lachen in het droogkomische *Radio Dreams*.

“Mijn favoriete regisseur aller tijden is Aki Kaurismäki. Van niemand anders heb ik zo veel films gezien, en zo vaak. Ze staan allemaal in mijn dvd-kast. Hij is zonder meer een invloed. Dat geldt voor de Scandinavische cinema in zijn algemeenheid.”

Je ziet, of beter gezegd: je hoort ook andere inspiratiebronnen terug in de film.

“We woonden vroeger dicht bij de grens van wat toen nog Russisch grondgebied was, en konden dus het signaal van de Russische tv-zenders oppikken. Aan de Iraanse uitzendingen was destijds bitter weinig lol te beleven, dus keken we naar Russische kanalen. In *Radio Dreams* hoor je bijvoorbeeld het overwinningslied Katjoesja. In mijn kindertijd hoorde je dat continu op straat. Voetballende kleuters neurieden het – de tekst begrepen we natuurlijk niet.”

Door de enorme vluchtelingenstroom van het Midden-Oosten naar het Westen is *Radio Dreams* behoorlijk actueel.

“Dat is onbedoeld, het was zeker niet mijn intentie om een antwoord te formuleren op de vluchtelingen crisis. Maar het feit dat al mijn personages immigranten zijn – Iraniërs, Afghanen en Assyriërs – laat zien dat zij mensen zijn zoals iedereen. Mensen met dromen.”

Bekijk de videoregistratie van de Tiger Talk met Babak Jalali op IFFR.com/blog

In de prijzen

De Awards Ceremony was dit festival extra feestelijk, met een opgehoogde prijzenpot voor de Hivos Tiger Awards Competitie, de upgrade van de VPRO Big Screen Award, de komst van de nieuwe Bright Future Award en – als vanouds – veel bijzondere winnaars. Nieuw dit jaar was de bundeling van alle prijzen op de vrijdagavond in feestelijk festivalhart de Doelen.

Hivos Tiger Awards

Ook in 2016 was de Hivos Tiger Awards Competitie het boegbeeld van het festival. De prijs is bedoeld voor een talentvolle beginnende filmmaker. Waar vorige jaren drie gelijkwaardige awards waren te verdelen, is deze editie gekozen om één filmmaker en zijn producent één hoofdprijs van €40.000 te geven. Een sterke competitie versterkt het internationale profiel van het festival. Dus werd de selectie aangescherpt en teruggebracht tot acht kanshebbers. Winnaar van de Hivos Tiger Award 2016 werd Babak Jalali met zijn tweede speelfilm *Radio Dreams*. Nieuw dit jaar was de prijs voor een buitengewone artistieke prestatie binnen de acht genomineerde Tijgers. Die ging naar het indrukwekkende sound design van Pablo Lamars *La última tierra*. Aan deze speciale juryvermelding is een bedrag van €10.000 verbonden. De jury bestond uit filmcriticus Peter van Bueren, de Tunesische actrice Hend Sabry, de Thaise voormalig Tiger-winnaar Anocha Suwichakornpong, de Portugese regisseur Miguel Gomes en de Weense festivaldirecteur Hans Hurch.

Canon Tiger Awards voor Korte Film

Korte films maken kans op een eigen Award. Dit jaar dongen 23 genomineerden, hoofdzakelijk wereldpremières, met hun film van maximaal 59 minuten mee naar een van de drie gelijkwaardige Canon Tiger Awards voor Korte Film: een geldbedrag van €3000 en een camera. Canon trad de afgelopen drie jaar op als sponsor van de kortefilm-award; voor de 2017-editie wordt een nieuwe naamgever gezocht. De winnaars waren *Dream English Kid 1964-1999 AD* van Mark Leckey, *Faux départ* van Yto Barrada en *Engram of Returning* van Daichi Saito. De jury, die bestond uit voormalig Tiger Award voor Korte Film-winnaar Ben

Martin Zandvliet, maker van *Land of Mine*:

‘Het publiek liegt nooit’

Met het aangrijpende oorlogsdrama *Land of Mine* viel regisseur Martin Zandvliet op IFFR maar liefst twee keer in de prijzen. Zowel het publiek als de jongerenjury sloot deze bijzondere film waarin jonge Duitse krijgsgevangenen mijnen moeten ruimen aan de Deense kust in het hart, en dus won het de Warsteiner Publieksprijs en de MovieZone Award in Rotterdam. En volgend jaar in Hollywood een Oscar?

Een prijs is natuurlijk altijd leuk, maar hoeveel betekent een award voor jou als scenarist en schrijver?

“Het is altijd een fijn schouderklopje. De eerste vertoning van *Land of Mine* was op zondagavond laat. De volgende dag kwam hij meteen op nummer één binnen in de top tien van publieksfavorieten, en daar bleef hij de hele week staan. Natuurlijk betekent dat wat. Zeker als het de stem van de kijker is, want juist die hoop je te raken. Bij een jurybeslissing kan de nodige politiek komen kijken, en weet je niet exact waarom je de prijs won. Het publiek liegt nooit, dus dat is de belangrijkste prijs die er te winnen is. Dat *Land of Mine* ook de prijs van de jongerenjury won, vind ik speciaal. Ik denk dat we jongeren gemakkelijk onderschatten en dat de film het bewijs is dat een geschiedenis niet per se saai hoeft te zijn. Of het een oorlogsfilm is? Tja, op een bepaalde manier wel. Oorlog is ook wat er gebeurt nadat de vrede is ondertekend. *Land of Mine* vertelt de nasleep. En voor de jonge Duitsers in de film is de oorlog nog niet voorbij. Geen traditionele oorlogsfilm dus, maar eentje die drama en thriller mixt.”

De film was een hit op het festival, hoe ziet het tweede leven eruit?

“We prijzen ons gelukkig dat de film is gekocht door distributeurs over de hele wereld. Hij gaat in Nederlands draaien, maar ook in Frankrijk, België, Groot-Brittannië, Italië, Japan en Amerika. Daar brengt Sony Pictures Classic hem uit. Ze hopen dat *Land of Mine* bij de Oscar-uitreiking van volgend jaar zit met een nominatie voor Beste Buitenlandse film. Als regisseur ben en blijf je lang bij een film betrokken. Ik schat dat ik met *Land of Mine* een jaar of vijf bezig was. Dat is een behoorlijke poos. In Rotterdam raakte ik in gesprek met een festivalvrijwilliger. Hij vertelde dat hij net klaar was met zijn studie medicijnen. Het kostte hem zes jaar om arts te worden. Shit, dacht ik. In plaats van deze film te maken had ik ook dokter kunnen zijn. Bijna.”

Lees het complete interview op IFFR.com

Rivers, kunstenaar Naeem Mohaiemen en Nederlandse Filmacademielectrice Mieke Bernink, koos ook een nominatie voor de European Film Awards 2016, die in december worden uitgereikt. Die eer ging naar *Tout le monde aime le bord de la mer* van Keina Espiñeira.

Nieuw: de Bright Future Award

In 2016 werd voor de eerste keer de Bright Future Award uitgereikt. De ontdekkingsprijs voor debutanten, bestaande uit een geldbedrag van €10.000, is bestemd om een deel van het volgende project van de maker te financieren. Uit de zestien kanshebbers – speelfilms of documentaires die hun internationale of wereldpremière op IFFR beleefden – koos de vakjury *Las lindas* van Melisa Liebenthal.

Publieksprijzen

Het Deense WO II-drama *Land of Mine* van Martin Zandvliet won de Warsteiner Publieksprijs (goed voor €10.000). De mening van de bezoekers wordt het hele festival gemonitord door middel van scheurkaarten waarmee na afloop van de voorstelling een score kan worden gegeven. *Land of Mine* stond na de eerste vertoning fier op de eerste plek en heeft de koppositie niet meer afgestaan, ondanks de opkomst van andere sterke films die hoge ogen gooiden, zoals *The Idol* en *Room*.

De Dioraphte Award is de prijs voor de publieksfavoriet onder de 13 festivalfilms die dankzij het Hubert Bals Fonds tot stand kwamen. Net als vorig jaar ging de prijs naar een Colombiaanse productie: *El abrazo de la serpiente* van Ciro Guerra. Aan deze prijs is een bedrag verbonden van €10.000.

Omdat het zonde is dat veel prachtige producties die op het festival de kijker in vervoering brengen na IFFR niet meer op het Nederlandse witte doek te zien zijn, riep IFFR een aantal jaar geleden de Big Screen Award Competitie in het leven. Deze editie werd de competitie uitgebouwd tot een innige samenwerking met de VPRO, die nu als naamgever van de award optreedt, en de NPO. De hoofdprijs werd voor deze editie verdriedubbeld naar €30.000, maar minstens zo mooi en belangrijk is de gegarandeerde uitbreng in Nederlandse filmtheaters én een uitzending op NPO 2. De publieksjury van echte filmfans koos uit acht (in samenspraak met de VPRO) genomineerde titels *Les ogres* van Léa Fehner als winnaar van de VPRO Big Screen Award.

Binnenkort in uw theater dus... of op televisie!

Prijzen van vakjury's en kenners

De KNF-jury, bestaande uit Nederlandse filmjournalisten, koos uit de Nederlandse (co)producties die op IFFR hun wereldpremière beleefden als winnaar *De waarneming* van Frank Scheffer. Hun internationale collega's uit de jury van de internationale federatie van filmcritici FIPRESCI (Fédération Internationale de la Presse Cinématographique) riepen uit elf wereldpremières in de Bright Future-sectie *Bodkin Ras* van Kaweh Modiri uit tot beste film.

Land of Mine viel niet alleen in de smaak bij het volwassen publiek, maar

ook bij de MovieZone-jongerenjury. De jongeren in de leeftijd van 16 tot en met 18 jaar bekroonden de film met de MovieZone Award. De NETPAC Jury (Network for the Promotion of Asian Cinema) bekroonde de beste Aziatische film van IFFR 2016. De winnaar van de NETPAC Award was het Kazachstaanse *The Plague at the Karatas Village* van Adilkhan Yerzhanov. Voor de vijfde maal werd de Lions Film Award uitgereikt door de Rotterdamse Lions Club L'Esprit du Temps aan een door het Hubert Bals Fonds ondersteunde film en maker. Het Ecuadoriaanse debuut *Alba* van Ana Cristina Barragán won de prijs met daaraan verbonden het geldbedrag van €20.000.

En de winnaars zijn:

Hivos Tiger Award 2016

Radio Dreams, Babak Jalali (film-maker), Marjaneh Moghimi (producent) €40.000

Hivos Tiger Award Special Achievement

La última tierra, sound design, Pablo Lamar €10.000

Warsteiner Publieksprijs

Land of Mine, Martin Zandvliet €10.000

Canon Tiger Awards voor Korte Film

Dream English Kid 1964-1999 AD, Mark Leckey
Faux depart, Yto Barrada
Engram of Returning, Daichi Saïto €3000

Bright Future Award

Las lindas, Melisa Liebenthal €10.000

Dioraphte Award

El abrazo de la serpiente, Ciro Guerra €10.000

VPRO Big Screen Award

Les ogres, Léa Fehner €30.000

MovieZone Award

Land of Mine, Martin Zandvliet

KNF-award

De waarneming, Frank Scheffer

FIPRESCI-award

Bodkin Ras, Kaweh Modiri

NETPAC Award

The Plague at the Karatas Village, Adilkhan Yerzhanov

Lions Film Award

Alba, Ana Cristina Barragán €20.000

Vol in beeld bij de media

Een sterk programma, een Nederlands-Noorse openingsfilm, een nieuwe festivaldirecteur én de komst van Hare Majesteit Koningin Máxima maakten van het 45ste International Film Festival Rotterdam een niet te missen evenement voor de pers. We verwelkomden journalisten van over de hele wereld in Rotterdam. Vanuit Senegal en de Verenigde Staten, van Australië en Egypte tot Duitsland was warme aandacht voor het festival. In eigen land stond IFFR veelvuldig in de schijnwerpers op televisie en radio, online en in print.

Filmpers weet altijd haar weg te vinden naar IFFR, maar ook nieuwsmedia, opinie- en lifestyle-pers zien het als een interessant evenement om over te berichten. Behalve de aanwezige pers, werd ook van afstand over IFFR bericht. In de vorm van filmtips, filmreviews, speciale aandacht voor evenementen of interviews met filmmakers en acteurs, alles kwam voorbij. In totaal meldden 309 journalisten uit 44 landen zich om verslag te doen van IFFR 2016. We verwelkomden trouwe filmpers, maar we waren ook heel blij met de terugkeer van 45 oude bekenden die een aantal jaren hadden overgeslagen. 65 Journalisten onder wie verslaggevers uit Taiwan, Peru, en India.

Internationale aandacht

Een internationaal festival betekent internationale pers. Vooral de vernieuwing die deze editie met zich meebracht, bleek interessant voor journalisten van over de hele wereld. De vernieuwde Hivos Tiger Awards Competitie, het internationale IFFR Live én de nieuwe programmaopzet kregen veel aandacht. Ook de wisseling van de wacht in de directie genereerde voorafgaand aan het festival al veel media-aandacht, vooral online. In totaal zijn er op buitenlandse websites meer dan 400 artikelen over IFFR verschenen.

De grote internationale vakbladen en websites op het gebied van film waren present op IFFR 2016. Zo deden onder anderen journalisten van Variety, The Hollywood Reporter, Film Quarterly en Indiewire verslag. Uit de samenwerking met Screen International kwamen meer dan 70 artikelen verspreid over vier online dagkranten voort.

De Franse krant Le Monde mocht dit jaar weer verwelkomd worden en ook andere grote internationale kranten als The Evening Standard, De Morgen, Sydney Morning Herald en La Repubblica deden verslag van IFFR. Over *Radio Dreams*, de winnaar van de Hivos Tiger Award, en *El abrazo de la serpiente*, die de HBF Dioraph-te Award won, werd veel geschreven. Maar ook andere films die op het festival hun première beleefden werden bezocht en gerecenseerd. Naast schrijvende pers kwamen uit verschillende landen verslaggevers voor televisie op IFFR 2016. Nile Cinema Channel uit Egypte deed verslag van de Arabische films die op het festival te zien waren en interviewden filmmakers en Hivos Tiger Award-jurylid Hend Sabry. Vlogger Kino-zeit.de uit Duitsland maakte dagelijks een festivalverslag en ook TV Channel Russia weidde items aan het festival.

Nationaal: radio en tv

Ook in eigen land was er veel aandacht voor IFFR. Het festival kreeg meer zendtijd in radio- en tv-programma's dan vorig jaar. Matthijs van Nieuwkerk behandelde in De Wereld Draait Door twee IFFR-films, Jinek had een week lang elke avond een IFFR-item met onder anderen acteur Reinout Scholten van Aschat en kersverse festivaldirecteur Bero Beyer. Zij schoven aan tafel om te praten over openingsfilm *Beyond Sleep*. Nina Gantz vertelde bij RTL Late Night over haar met een BAFTA bekroonde korte film *Edmond*. Ook actualiteitenprogramma's als Nieuwsuur, Eén Vandaag en het NOS Journaal deden verslag, onder meer van de veelbesproken film *Much Loved* van Nabil Ayouch. Op NPO Cultura waren

alle Brave Talks en Critics' Talks te zien. Het festival was in totaal bijna 60 uur op nationale en regionale televisie te zien met film, talks en items. Op radio was dat 22 uur. Bijna dagelijks was er op de radio een IFFR-item te horen bij onder andere VPRO Nooit Meer Slapen, BNR Nieuwsradio en NOS Nieuws & Co. NPO Radio 4 besteedde deze editie meerdere malen aandacht aan IFFR en zond zelfs live uit vanuit festivalhart de Doelen. Net als vorig jaar was uiteraard regionale zender RTV Rijnmond er weer bij om stadgenoot IFFR een extra podium te geven op radio en tv.

Nationaal: geschreven media

Dat het goed gaat met IFFR, bleek ook uit de belangstelling van de schrijvende pers. Er werden weer meer artikelen aan het festival gewijd dan vorig jaar. Zowel in print als online is er in de maanden voor het festival twee keer zoveel geschreven. De Volkskrant en VPRO-gids hadden wederom hun vertrouwde IFFR-bijlages, maar ook de Filmkrant en het Rotterdam-katern van NRC Handelsblad stonden voor aanvang van het festival helemaal in het teken van IFFR. Een van de grote thema's van deze editie, ID: gender.net, was een hot topic waar onder andere Opzij, VPRO-gids en Zij aan Zij over schreven. Ook Harper's Bazaar, LINDA., Vrij Nederland en Metropolis M wijdde stukken in print én online aan IFFR. Nieuwssites als NU.nl, RTLNieuws.nl en NOS.nl besteedden vooral aandacht aan de openingsfilm en de komst van koningin Máxima, de nieuwe opzet van het IFFR-programma en de Hivos Tiger Awards Competitie.

Aan de basis van film

IFFR vertoont niet alleen vernieuwende cinema, het staat met de eigen coproductiemarkt CineMart en het Hubert Bals Fonds ook aan de basis ervan. Zo is het festival betrokken bij filmprojecten als ze nog op de tekentafel liggen en nog een lange weg naar het witte doek voor de boeg hebben. Dit is cruciaal voor de sfeer van het festival en de mate waarin de meest aansprekende films aan Rotterdam kunnen worden verbonden.

Voor meer dan zevenhonderd filmprofessionals is CineMart een van de belangrijkste netwerkevenementen aan het begin van het kalenderjaar, strategisch tussen de festivals van Sundance en Berlijn in. Zij koesteren de informele sfeer, waarin over film wordt gesproken en het niet per se om *quick deals* gaat, maar om het ontdekken en koesteren van nieuw talent.

Pionier IFFR begon daar drieëndertig jaar geleden mee, als allereerste internationale festival. Terwijl het festivalpubliek zich in een van de vele zalen onderdompelt in het filmprogramma, buigen achter de schermen regisseurs, producenten, financiers en andere filmprofessionals uit alle windstreken zich over belangrijke zakelijke en artistieke vraagstukken in de onafhankelijke cinema. Op CineMart 2016 werden 25 films-in-wording gepresenteerd, met als hoofddoel het vinden van aanvullende financiering of interessante partners. IFFR speelt zo een cruciale rol in verschillende stadia van de levenscyclus van bijzondere filmprojecten. Tijdens deze editie werd onder meer de nieuwe film gepresenteerd van Radu Jude, die vorig jaar met zijn gelauwerde *Aferim!* de Zilveren Beer won in Berlijn, en *Birds of Passage*, Ciro Guerra's opvolger van *El abrazo de la serpiente*, de allereerste Colombiaanse film met een Oscarnominatie, die in Rotterdam veel bewondering oogstte en dit jaar de Dioraphte Award won.

Stevige selectie

25 filmplannen uit 24 landen, met budgetten uiteenlopend van 550.000 tot 3,8 miljoen euro, kwamen door de strenge selectie uit 395 aanmeldingen. De selectiecommissie keurt de ingediende plannen op de artistieke kwaliteit van het project, maar kijkt ook naar de staat van dienst en de visie van de maker én het financiële plaatje. Drie projecten van Nederlandse bodem presenteerden zich dit jaar op CineMart. Daar was de Nederlands-Duitse coproductie *Bloody Mary* van Guido van Driel er een van. Van Driel leverde drie jaar geleden IFFR-openingsfilm *De wederopstanding van een klootzak*. In het reguliere IFFR-programma waren dit jaar zes voormalige CineMart-projecten opgenomen, zoals de voor een Hivos Tiger Award genomineerde *History's Future*, het regiedebuut van de Nederlandse kunstenaar Fiona Tan. Die film werd in 2013 op CineMart gepresenteerd in het kader van Art: Film. Deze kruisbestuiving tussen beeldende kunst en cinema werd deze editie voor het vijfde jaar op rij georganiseerd. Drie kunstenaars kregen de kans om twee filmprojecten te presen-

teren aan een publiek van financiers én kunstenaars: Yael Bartana en het duo Joana Hadjithomas & Khalil Joreige. CineMart is een *meeting of minds*. Ideeën- en kennisuitwisseling staan dan ook centraal. Rotterdam wordt geroemd vanwege de informele netwerksfeer, maar tegelijkertijd bood de 33ste CineMart een stevig programma vol verdieping en discussie onder de vlag van Tiger Pro Panels & Debates. Hierin gingen de deelnemers onder meer in op de rol van privéverzamelaars, de impact van de creatieve krachtenbundeling van regisseur en producent en het werken met microbudgetten, en de rol van gespecialiseerde festivals in het ontdekken van nieuwe trends op het vlak van distributie.

Internationale samenwerking

Een film wordt zelden op één moment en op slechts één markt gefinancierd. Het duurt globaal genomen tussen de twee en vijf jaar om de financiering van een film rond te krijgen. CineMart kan dat proces versnellen door samen te werken met andere markten. Via partnerships met onder meer de Berlinale Coproductie Markt, Producers Network in Cannes, New Cinema Network in Rome en IFP in New York zorgt CineMart ervoor dat de in Rotterdam gepresenteerde projecten het hele jaar op het netvlies van de internationale filmwereld blijven, en worden doorontwikkeld. Na CineMart reisden bijvoorbeeld drie projecten direct door naar de Berlinale Coproductie Markt: Ciro Guerra's *Birds of Passage*, *Bootlegger* van Caroline Monnet en *Slam* van Partho Sen-Gupta. Titels om in de gaten te houden, want het kunnen zomaar de favorieten van de nabije toekomst zijn.

CineMart-prijzen

Op IFFR's coproductiemarkt CineMart worden prijzen uitgereikt aan de meest aansprekende projecten met de grootste potentie. De **Eurimages Co-Production Development Award** (voor een project met een Europese producent) ging naar het Duitse *Berlin Alexanderplatz* van Burhan Qurbani. Aan de award is een bedrag van €20.000 verbonden. De **ARTE International Prize** (€7.000) voor beste CineMart Project 2016 ging naar het Colombiaanse *Birds of Passage* van Ciro Guerra. De voor de tweede maal

Een informele sfeer en de aanwezigheid van talenten uit de internationale filmindustrie zijn deel van de succesformule van CineMart.

uitgereikte **Wouter Barendrecht Award** (€5.000) ging naar *The Strange Ones* van regisseurs Christopher Radcliff en Lauren Wolkstein.

Training

Het **Rotterdam Lab** is een belangrijk en populair onderdeel van CineMart, opgezet met het oog op het 'klaarstomen' van productietalent. Deze vijfdaagse training is bedoeld voor beginnende producenten uit alle windstreken die voor het eerst internationaal een filmproject willen financieren. Tijdens het zestiende Rotterdam Lab kwamen 61 beginnende producenten uit 26 landen in contact met de grote spelers uit de filmindustrie. Het Rotterdam Lab heeft een steeds grotere rol bij de binding aan het festival van aanstormend producerend talent mede dankzij 29 internationale partners. Nieuwe partnerorganisaties waren dit jaar het Egyptische Arab Cinema Center, Docskool uit Nepal en Singapore Film Commission.

Kwaliteit en duurzaamheid

Wereldwijd zit er een stijgende lijn in het

aantal coproductiemarkten en -projecten, met als ongewenste neveneffecten: overproductie, verzadiging en uiteindelijk de potentiële verwatering van de kwaliteit van de projecten. CineMart heeft door zijn selectieve karakter, met de focus op kwaliteit en duurzaamheid en de lange termijn-visie van het begeleiden van filmprojecten van begin tot première op het (veelvuldig Rotterdamse) doek nadrukkelijk een andere insteek. Dat maakt het vandaag nog net zo uniek in het internationale filmlandschap als bij het debuut drie decennia geleden.

expressie geen vanzelfsprekendheid is. De films gunnen het Rotterdamse festival-publiek eigenzinnige inkijkjes in bijzondere culturen.

In het afgelopen jaar ontving het HBF 615 aanvragen. Daarvan werden er uiteindelijk 32 door de selectiecommissie van (internationale) experts gehonoreerd. Het gros betrof een debuut of tweede project van een maker – een van de kernkwaliteiten van het HBF is het vroeg ontdekken van talent. Twee door het HBF geselecteerde titels namen ook deel aan CineMart: *Sick, Sick, Sick* van Alice Furtado en *Over the City* van Emir Baigazin. Daarnaast selecteerde het HBF in samenwerking met het Nederlandse Film Fonds vier projecten voor het gezamenlijke NFF+HBF Coproduction Scheme.

Wereldwijde aandacht

Het Hubert Bals Fonds is ook ver buiten de stadsgrens en festivalperiode een begrip. Verschillende HBF-titels beleven jaarlijks hun première op de belangrijkste filmfestivals wereldwijd. Ze vallen er regelmatig in de (hoofd)prijzen én krijgen daarna vaak een mooi leven in filmtheaters en -circuits over de hele wereld. Cannes selecteerde dit jaar maar liefst vijf HBF-titels, terwijl op het filmfestival van Berlijn drie HBF-producties doordrongen tot de hoofdcompetitie. Daar bleken ze goed voor in totaal vier awards. Het Tunesische *Hedi* viel zelfs dubbel in de prijzen, voor Beste Debuut en Beste Acteur.

Te zien in Rotterdam

Het HBF is sinds jaar en dag hofleverancier van het festivalprogramma. Tijdens de editie 2016 prijken 13 HBF-projecten op het menu, waarvan er twee meedongen in de prestigieuze Hivos Tiger Awards Competitie (*La última tierra* won de speciale juryprijs, zie pagina 15). De bijzondere Colombiaanse productie *El abrazo de la serpiente* die mede met HBF-steun tot stand kwam, dong mee naar een Oscar voor Beste Buitenlandse Film en viel in Rotterdam in de (publieks)prijzen, met de Dioraphte Award. Een andere activiteit met een duidelijke HBF-signatuur waren de Brave Talks: verdiepende nagesprekken bij films met als thema politiek onrecht.

Financiële situatie

Het HBF werd ondersteund door het Creative Europe-MEDIA programma, het Mensenrechtenfonds van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Hivos, de Lions Club Rotterdam L'Esprit du Temps, Stichting

Tiger Friends en Stichting Dioraphte. Gezien de beperkte middelen van het fonds in 2015, heeft IFFR dit jaar voor het eerst ook een forse bijdrage geleverd ten behoeve van de dekking van de overhead van het HBF. Het vinden van aanvullende financiering voor het fonds is en blijft een hoofdprioriteit.

HBF-successen door de jaren heen

De lijst van door het Hubert Bals Fonds ondersteunde projecten die op een warm welkom konden rekenen in filmtheaters en -festivals over de hele wereld is imposant. Het Roemeense abortusdrama *Four Months, Three Weeks, Two Days* bijvoorbeeld, en het magische *Uncle Boonmee Who Can Recall His Past Lives* uit Thailand, of het veelvuldig gelauwerde *The Tribe* uit de Oekraïne, dat een 'Europese Oscar' won voor beste ontdekking. Op het afgelopen festival van Cannes won het Colombiaanse *La tierra y la sombra* de Gouden Camera, terwijl een andere Colombiaanse productie – *El abrazo de la serpiente* – door wist te dringen tot de vijf kanshebbers voor een Oscar voor Beste Buitenlandse Film.

Recente HBF-successen

La última tierra (Pablo Lamar, Paraguay)

Speciale juryprijs Hivos Tiger Award, IFFR 2016

La tierra y la sombra (César Acevedo, Colombia)

Caméra D'Or, Cannes 2015

El abrazo de la serpiente (Ciro Guerra, Colombia)

Top Art Cinema Award van de Director's Fortnight, Cannes 2015, Oscarnominatie voor Beste Buitenlandse Film

Neon Bull (Gabriel Mascaro, Brazilië)

Speciale juryprijs, Venetië 2015

Hedi (Mohamed Ben Attia, Tunesië)

Beste Debuut, Berlinale 2016

A Lullaby to the Sorrowful Mystery (Lav Diaz, Filipijnen)

Zilveren Beer Alfred Bauer Prijs, Berlinale 2016

In plaats van Uitzending gemist heeft IFFR Voorstelling gemist: de VideoLibrary waar filmprofessionals de schade kunnen inhalen.

Publieke belangstelling

Opnieuw bewijst IFFR zich als een van de grootste, entreeheffende festivals van Nederland. Het brede (film)aanbod trekt veel en zeer diverse bezoekers aan; van mensen die vooral de feestjes bezoeken en festivaltigers die meer dan 30 films zien. Ook online vinden steeds meer mensen hun weg naar het festival.

Festivalbezoekers waardeerden de afgelopen editie met een 8 en het overgrote deel gaf bij het jaarlijkse publieksonderzoek aan een volgende editie weer komen. Zo'n 88,7% van de bezoekers dit jaar was hoogopgeleid, met een vaak warme belangstelling voor kunst en cultuur. Men komt van heinde en verre op het festival af: 9% komt uit het buitenland. Het leeuwendeel, 66% van de bezoekers, woont in Zuid-Holland, waarvan 45% in Rotterdam zelf. Tijdens de 45ste editie van IFFR kon het festival rekenen op 305.000 bezoekers; 3000 meer dan de editie van 2015.

Splinternieuwe website

Dit jaar was een belangrijk speerpunt het afstemmen van de communicatiekanalen op de verschillende bezoekers, als onderdeel van de nieuwe marketing- en communicatiestrategie. IFFR merkte dat bezoekers de virtuele festivalomgeving steeds vaker gebruiken om informatie te krijgen, maar dat er daarnaast veel vraag bleef naar achtergrond en context tijdens het festival. Om iedereen goed te bedienen, bleek een verschuiving naar online dus belangrijk – zonder de kracht van print uit het oog te verliezen. Om te beginnen lanceerde IFFR een splinternieuwe festivalwebsite; met sterk verbeterde *usability*. De zeer goed bezochte website heeft dit jaar enkele nieuwe pijlers. Bijvoorbeeld de nieuwe tool 'Maak

je eigen festivalagenda', waarmee bezoekers via hun MyIFFR-account hun eigen programma samenstellen. De bijbehorende tickets komen automatisch in het winkelmandje terecht. Het nieuwe IFFR-platform is volledig *mobile responsive*: ook op de smartphone kunnen bezoekers hun favoriete films in de agenda zetten en tickets kopen.

Ook handig: 'Eerste Hulp bij Filmkeuze'; de tool die al voor het vierde jaar via enkele keuzevragen een lijstje films presenteert, die bij de interesses en smaak van de gebruiker passen. Vanaf de afgelopen editie ook in het Engels beschikbaar. Met de komst van de nieuwe website daalde de *bounce rate* en de inkomsten via de site stegen met 6% ten opzichte van vorig jaar. Het aantal transacties steeg met 13% en de website kreeg 36% meer verkeer vanuit social media. Verkeer naar de website via e-mail steeg zelfs met 37%. Dat we op de goede digitale weg zitten, bleek wel uit het feit dat IFFR.com onlangs in de prijzen viel: in de categorie 'Commerce' kreeg de site een Drupal Splash Award.

Unieke eigen content

Het festival produceerde dit jaar eigenhandig meer video's dan ooit tevoren. En dat past natuurlijk bij een festival van bewegende beelden. Eigen video's kunnen bovendien moeiteloos worden doorgeplaatst op populaire online kanalen als

Instagram en YouTube.

De dagkrant werd dit jaar vervangen voor het kersverse magazine *Tijger!*, dat achtergronden bood en context gaf aan het festivalprogramma. De *Industry-krant*, toegespitst op (internationale) festivalprofessionals, werd uitgebreid naar vier losse uitgaven.

De festivalcontent kwam zelfs heet van de naald tot in de bioscoopzalen terecht: wie in de zaal op de start van z'n film wachtte, werd getraceerd op een vernieuwd en dynamisch interactief 'dashboard' op het filmdoek, met daarop de laatste tweets over het festival, sfeerfoto's en blokkenschema's.

De vernieuwde media-indeling wordt voor de volgende editie verder doorontwikkeld.

Veelbesproken

Het hele jaar door bleek het festival online veelbesproken: er verschenen ruim 30.000 IFFR-gerelateerde berichten; met onderwerpen als de aanwezigheid van koningin Máxima bij openingsfilm *Beyond Sleep* tot aan populaire festivaltitels zoals *Room*, *Demolition* en *Land of Mine*. Ook titels die als onderdeel van IFFR Live werden vertoond, zoals *Prejudice* en *La novia*, maakten de tongen los op social media. Net als voorgaande jaren komt het leeuwendeel van de berichten over IFFR van Twitter. Andere belangrijke bronnen zijn Facebook, Instagram en nieuwsmedia.

Vriendendienst

Tiger Friends, de vaste vrienden van het festival, konden ook dit jaar weer rekenen op voordelen, zoals voorrang bij de kaartverkoop en exclusieve aanbiedingen tijdens de festivalperiode. Zo begon het festival voor de Tiger Friends Unlimited goed met een speciale filmvertoning op de ochtend na de opening. Nieuw deze editie was de mogelijkheid voor Tiger Friends om online ook voor andere Tiger Friends te bestellen, via de functie 'MyIFFR Friends'. Het was een langgekoesterde wens van deze festivalvrienden.

Filmmaker Léa Fehner won de VPRO Big Screen Award met *Les ogres*

‘Nu bereik ik veel meer mensen met mijn film’

Léa Fehner maakte anderhalve dag vrij in haar volle agenda om op IFFR de vertoningen van haar tweede speelfilm *Les ogres* bij te wonen. Maar aan het einde van het festival mocht de Franse filmmaker toch **nóg een keer op en neer naar Rotterdam, om de VPRO Big Screen Award in ontvangst te nemen.**

Waarom bracht je aanvankelijk zo'n bliksembezoek aan IFFR?

“Ik was nog druk bezig met het ontwerpen van het affiche van *Les ogres*. Daardoor had ik niet meer tijd. Heel jammer, want wat ik meekreeg van de sfeer smaakte naar meer. Tijdens de Q&A's waren de vragen en reacties uit de zaal gevoelig, interessant en enthousiast. Het borrelde en bruisde op het festival!”

Ze zeggen weleens dat een tweede film maken lastiger is dan de eerste. Is dat ook jouw ervaring met *Les ogres*?

“Nee, eerder het tegenovergesteld! Ik was ten tijde van *Les ogres* veel sterker, rustiger en geconcentreerder. Het was een heel prettig en gelukkig proces. Ik denk dat de intensiteit en de frustraties van de eerste keer een uitstekende basis vormden voor mijn tweede film.”

Les ogres werd door de publieksjury bekroond met de VPRO Big Screen Award. Dat betekent dat de film in de Nederlandse bioscopen gaat draaien én op televisie komt. Hoe fijn is het om zo'n prijs te winnen?

“Geweldig natuurlijk. Een grote verrassing. Dat de prijs van een publieksjury komt, betekent heel veel voor me, want ik wil met mijn films de kijker raken. Zonder de VPRO Big Screen Award was mijn film niet meer in Nederland te zien geweest. Ik hoop dat de rest van de Benelux volgt. In Frankrijk kwam de film in maart uit. We kregen lovende recensies en doen het goed in de filmhuizen. *Les ogres* is in elk geval verkocht aan Zwitserland en we zijn nog in onderhandeling met een Duitse distributeur. De award stelt me ook in staat om andere dingen te doen. Geld is nodig om andere projecten te laten rijpen, maar de eer is ook belangrijk. Ik heb het ook echt gevierd, met een goed feest. En het wordt alleen maar mooier, want het idee is nu dat *Les ogres* deze zomer langs Franse openluchttheaterfestivals trekt. Vergelijkbaar met het theatergezelschap in mijn film!”

Les ogres won op IFFR 2016 de VPRO Big Screen Award en krijgt daardoor alsnog een Nederlandse bioscooprelease op 9 juni. Rond de volgende editie van IFFR zendt NPO de film uit.

Partners!

Een filmfestival kan uiteraard niet zonder films en publiek, maar zonder de steun van bedrijven, het enthousiasme van Rotterdamse ondernemers en particuliere steun zou IFFR aanzienlijk minder glans hebben. Andersom werkt het ook: door de positieve uitstraling, de bevlogen bezoekers en de enorme media-aandacht die het festival genereert, is IFFR een uitgelezen platform voor merken en bedrijven om zichzelf of hun producten te profileren.

Onder de hoofdsponsors bevinden zich al jaren vertrouwde namen, en ook deze editie bleef de samenstelling onveranderd. Hivos is al sinds jaar en dag een trouwe partner en intensiverde vier jaar geleden die band door zich als hoofdsponsor aan de belangrijkste competitie van het festival te verbinden. De Hivos Tiger Awards Competitie heeft een sterke inhoudelijke match met de doelstellingen van Hivos, en draagt bij aan de naamsbekendheid. Dit jaar was Hivos zichtbaarder en draagbaarder dan ooit, want het sponsorde de festivaltas. De BankGiroLoterij helpt IFFR om nieuw publiek te trekken. Dit jaar werd de samenwerking uitgebreid met twee activiteiten: met een BGL VIP-kaart konden deelnemers met korting naar de film. Een hoofdsponsor die hetzelfde bleef, maar dit jaar onder een andere naam verder ging, was United Foundation, voorheen bekend als IFFR Curaçao. Met een samenwerking die al vele jaren terug gaat, mag de Volkskrant onlosmakelijk verbonden heten met IFFR. Dit jaar was de krant weer prominent aanwezig, van de vooravond

omgedoopt tot de Warsteiner Publieksprijs, die goed scoorde online en via de schermen in de zaal en op locatie. Ook op de slotavond stond het biermerk vol in de aandacht, met de Closing Party by Warsteiner. Voor het tweede jaar op rij werd een limited edition bierfles met de iconische IFFR-tijger in een gouden jasje geproduceerd. De Zadkine-studenten verzorgden de horeca en wisten deze speciale bierflesjes altijd mooi te presenteren. Het festival en het hippe boetiekhotel citizenM delen een doelgroep: veelal jonge, creatieve, reislustige wereldburgers. De overeenkomsten met technologisch sterke partijen als KPN en NEP (dat vorig jaar nog opereerde onder de naam Infostrada Creative Technology) is van groot belang voor de innovatieve streaming- en vod-ambities van het festival. Stad en festival versterken elkaar. Samen met Opel presenteerde IFFR drie festival ride-video's, met achterbank-interviews met de directeur (op weg naar 'zijn' festival), actrice Jacqueline Blom (op weg naar de première) en regisseur André Turpin (op de terugweg naar Schiphol). De festival rides zijn terug te kijken op IFFR.com.

Tiger Business Lounge

De Tiger Business Lounge (TBL) is na twaalf jaar een begrip onder ondernemers die het festival, de stad en de kwaliteitscinema een warm hart toedragen. Met name voor Rotterdamse leden is IFFR een platform voor hun medewerkers en zakenrelaties. Het aantal relatie-events vertoont een stijgende lijn. Het bedrijfsleven heeft IFFR ontdekt als de plek om informeel zaken te doen of een mooie avond te organiseren waar nog lang over wordt nagepraat – de films bieden meer dan voldoende gesprekstof. De TBL-leden delen behalve de liefde voor film ook de ambitie om de stad (wereldwijd)

“Voortbouwend op het succes van onze samenwerking heeft de uitbreiding met de Warsteiner Publieksprijs voor een enorme positieve boost gezorgd en hebben we een nog groter bereik gecreëerd. We kijken nu al uit naar 2017.”

Marcel Beekman,
directeur Warsteiner

(met de bekendmaking van het volledige festivalprogramma in de ingestoken IFFR-bijlage) tot aan het slotakkoord: de massaal bezochte en stevast uitverkochte Volkskrantdag op de laatste festivalzondag.

Uitbouwen samenwerking

Een aantal samenwerkingen smaakte naar meer, zoals met Warsteiner. Het merk is van oorsprong befaamd in het oosten des lands maar sinds de vorige festivaleditie ook een graag geziene gast in Rotterdam en omstreken. Het sponsorschap werd flink uitgebreid met het adopteren van de publieksprijs, nu

“Als IFFR zijn deuren heeft geopend, gonst en bruist het in de stad. Elk jaar weer. Een sfeer die mensen naar Rotterdam trekt, een sfeer die ik het liefst het hele jaar in de stad zou voelen. Wij zijn voortdurend op zoek naar talent en dat vestigt zich nu eenmaal ergens waar een mooie culturele dynamiek heerst. Daarom steunen wij IFFR. En uiteraard vanwege de films!”

Diederik van Dommelen,
partner bij PwC en voorzitter van VNO-NCW Rotterdam

in de spotlights te zetten. De TBL groeit weer, met dit jaar maar liefst vier nieuwe leden: PwC, Interparking, Share Logistics en Leesplank. De samenstelling van de Tiger Business Lounge maakt het verschil: een goede mix van grote jongens (zoals advocatenkantoren en banken) en kleine creatieve pioniers. Kijk op pagina 34 voor een overzicht van alle leden. Van alle relatie-evenementen op IFFR is de TBL Avond steevast de grootste. Onder de aanwezigen de burgemeester. Als eregast was Ruben van Zwieten, dominee van de Zuidas, aanwezig. In zijn Tiger Speech liet hij zijn gezelschap reflecteren op het (zaken)leven. Uiteraard stond er op deze spectaculaire en bomvolle avond een filmvertoning op het programma, voor het eerst in de TBL-geschiedenis in aanwezigheid van de maker: de meermaals voor een Oscar genomineerde Hany Abu-Assad introduceerde zijn nieuwe drama *The Idol*.

De Tiger Business Lounge laat zich echter niet beperken tot één avond of evenement. In november werden de leden al getraakteerd op een spectaculair voorproefje met *11 Minutes*, over de chaos die het leven regeert, op de TBL Previewavond in Lantaren Venster. De samenstelling van de Raad van Advies van de TBL veranderde: voorzitter Jacob van der Goot werd voorzitter van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur en trad terug. Als vervanger neemt Jacques Kroner, die al in de Raad van Advies zitting had, tijdelijk de voorzittershamer van hem over.

Fondsen

IFFR mag al een flink aantal jaren rekenen op de steun van Fonds 21 en het VSB-fonds die zo mede de stabiliteit van het festival waarborgen. Stichting Dioraphte is ook al jaren een steun en toeverlaat, en naamgever van de publieksprijs voor de hoogst scorende HBF-productie. In het kader van *Rotterdam viert de stad!* leverde Rotterdam Festivals een bijdrage aan de productie van zes korte films onder de overkoepelende titel *This Is Where Reconstruction Starts*. The Art of Impact heeft zich afgelopen jaar verbonden aan het ambitieuze IFFR Unleashed, het vernieuwende digitale distributie-kanaal waar IFFR meer partners voor werft. Daarnaast heeft IFFR tal van andere grote plannen in ontwikkeling die extra financiering vereisen.

Particuliere steun

Het festival onderzoekt al enige tijd de mogelijkheden om de particuliere steun aan het festival te verhogen en vergroten. Met name voor het voortbestaan van het eigen Hubert Bals Fonds is structurele financiering cruciaal. Om deze plannen extra kracht bij te zetten, is Martijn Sanders binnen de Raad van Toezicht als nieuw lid benoemd. Hij zal samen met IFFR het grote-geversprogramma een flinke boost geven waar het fundament inmiddels voor is gelegd. Daarbij gaat de focus uit naar zowel het verlengen van bestaande schenkingen binnen het Tiger Film Mecenaat als het investeren in nieuwe grote gevers.

“De allermooiste baan bij IFFR? Chauffeur bij de carservice! Je rijdt speciale gasten rond in zeer comfortabele en gloednieuwe Opels. Dit jaar werden er korte films gedraaid in de auto; de festival rides met de gloednieuwe festivaldirecteur en eentje met actrice Jacqueline Blom. Chauffeur is trouwens ook een vertrouwensfunctie. What happens in the car stays in the car. Over tien maandjes mag ik weer.”

Theo Nieuwenhuijsen,
chauffeur carservice IFFR

Het filmfestival als klaslokaal

IFFR ziet het als een belangrijke taak om kinderen en jongeren in aanraking te brengen met alternatieve cinema, en zo hun blik op de wereld te verbreden. De belangstelling voor de educatieve programma's van het filmfestival was afgelopen editie groter dan ooit. Om precies te zijn bezochten 12.232 basisschoolleerlingen, middelbare scholieren en studenten het festival – 2.000 meer dan vorig jaar.

Primair onderwijs

Tijdens de dagelijkse schoolvoorstellingen voor het basisonderwijs verwelkomde IFFR meer dan 4.000 leerlingen uit groep 6, 7 en 8. Het speciaal voor hen samengestelde programma bestond uit acht korte films. En het hield niet op bij films kijken. De kinderen konden na het festivalbezoek aan de slag met het bijbehorende digitale lesmateriaal. Nieuw dit jaar was een speciale vertoning voor dove en slechthorende kinderen. Met behulp van twee tolken keken zij in eigen tempo een film. Een zeer geslaagd onderdeel dat volgend jaar weer op het programma staat.

Tijdens IFFR 2016 fungeerden leerlingen ook als 'fluisterkinderen'. Bij Blind Cinema kregen geblindoekte bezoekers door leerlingen van de IMC Weekendschool Rotterdam Zuid ingefluisterd wat er op het scherm te zien was. De kinderen zagen de film voor het eerst en lieten volwassenen de film beleven naar hun

interpretatie. Het resultaat was volgens een bezoeker 'een magische ervaring'. Op [youtube.com/iffrotterdam](https://www.youtube.com/iffrotterdam) staat een videoverslag van Blind Cinema.

Ook buiten schooltijd was er festival-vertier voor de jongsten met Kids Only: een dag (of alleen een ochtend) voor kinderen van 8 t/m 12 jaar én hun ouders. Na een gezamenlijk filmbezoek kozen de ouders hun eigen film, terwijl het kroost meedeed aan een workshop filmmaken.

Voortgezet onderwijs

Voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs kan een enkel filmbezoek van grote betekenis zijn, want het witte doek is een venster op de wereld. 3600 leerlingen van het voortgezet onderwijs bezochten het festival. Voor de bovenbouw waren er dagelijks vertoningen die aansloten bij de vakken CKV, Engels, Frans, Duits en Nederlands. Voor de onderbouw is een apart programma samengesteld met korte films. Voorafgaand aan het festivalbezoek stond er interactief lesmateriaal klaar op IFFR.com.

Voor de jongerenjury van de MovieZone Award was het naast fijn films kijken vooral hard werken. Zij kregen de verantwoordelijkheid te bepalen welke film de jongerenprijs won, en dat werd... *Land of Mine* van Martin Zandvliet.

Studenten

IFFR is gebaat bij filmstudenten die bevlogen de filmarena betreden. Het komt het Nederlandse filmklimaat ten goede en juist hún films zouden zomaar over een aantal jaren een plekje kunnen verdienen in het festivalprogramma. Daarom organiseert IFFR de Student Talks, waar studenten gouden tips krijgen van aanstormend talent en oude rotten in het vak. En er was meer: opleidingen konden met korting het festival bezoeken. Studenten van de Nederlandse Filmacademie, Gerrit Rietveld Academie, maar ook van de Universiteit Utrecht en International School of The Hague vonden zo hun weg de filmzalen in. Daar kregen ze een programma op maat, passend bij hun opleiding en de thema's die ze daar behandelen. Zo konden tweede- en derdejaarsstudenten van de Filmacademie met afstudeerrichting Productie besloten CineMart-panels voor producenten bijwonen.

Met Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) werkt IFFR ook al enkele jaren nauw samen. In de aanloop naar het festival organiseerde IFFR filmavonden op de campus. Op het festival leverde de samenwerking een filmquiz op, een filmavond, Tiger College en de talkshow Studio Erasmus.

Iets minder ter lering en meer ter vermaak konden studenten nog terecht bij CJP Serveert, een festivaldag voor film liefhebbers tot 30 jaar met drie lange en twee korte films. Na de korte film *Edmond* konden bezoekers vragen stellen aan filmmaker Nina Gantz, die enkele weken later de BAFTA Award won.

"Het is iets waar de kinderen anders niet mee in aanraking komen. Dit is een mooie opstap naar het waarderen van film en het maken ervan."

Deelnemend docent over het educatieprogramma

Een gezonde organisatie

De 45ste editie van IFFR stond in het teken van de toekomst. We richten onze blik op de komende jaren, waarin we onze nieuwe ambities gaan waarmaken. De basis legden we het afgelopen jaar: het festival investeerde volop in digitale ontwikkelingen. Vanuit de solide organisatie die we hebben opgebouwd, zien we de toekomst vol vertrouwen tegemoet.

Financiën

IFFR heeft 2015-2016 financieel goed afgesloten. Investeerdere en subsidiënten zijn het festival goed gezind en de fondsenwerving bij particulieren begint een serieuze vaste vorm van ondersteuning te worden. De verdere groei van grote giften door particulieren blijft een aandachtspunt voor komende jaren. De organisatie koerste bewust op een onttrekking aan de algemene reserve. De Stichting is tevreden met de realisatie van de voorgenomen activiteiten en heeft de ambitie om de reserve de komende jaren weer verder aan te vullen. Met een stabiele organisatie en boekhouding is daar alle vertrouwen in.

Op 22 mei is door de Raad van Toezicht de interne werkbegroting voor editie 2016 goedgekeurd op een negatief saldo van €258.133 inclusief een beëindigingsvergoeding. Het exploitatieresultaat bedraagt €138.025 negatief. Na de in de begroting geplande onttrekking aan de bestemmingsreserve Hubert Bals Fonds wordt uiteindelijk €122.921 aan de Algemene Reserve onttrokken, aanzienlijk minder

dan vooraf werd beoogd.

Aan de batenkant is een hogere recette van ruim €23.000 gerealiseerd. Met een iets lagere horeca-omzet zijn de publieksinkomsten bijna €16.000 hoger dan begroot. Daarnaast zijn er door een meer intensieve samenwerking met Warsteiner, VPRO en NPO een extra €90.000 aan sponsorinkomsten gerealiseerd. Gedurende het boekjaar zijn extra inkomsten uit subsidie gerealiseerd van bijna €150.000. Dat heeft te maken met twee bijzondere projecten: de slotfilm met live begeleiding door Codarts Symphony Orchestra en het project This Is Where Reconstruction Starts.

Aan de lastenkant zijn de uitgaven horende bij deze twee speciale projecten zichtbaar. Daarnaast is vooral de investering in de nieuwe website zichtbaar. Verder is geïnvesteerd in 2 medewerkers voor IFFR Unleashed.

Personeelszaken

De organisatie van een van de grootste meerdaagse festivals van Nederland is onmogelijk te realiseren zonder de inzet

van vrijwilligers, tijdelijke krachten en een kernorganisatie. Gedurende het jaar 2015-2016 had IFFR 17 medewerkers in vaste dienst (11,95 fte), 9 mensen die deel uitmaken van de kernorganisatie hadden een contract voor een bepaalde periode (6,37 fte). De rest bestond uit tijdelijke dienstverbanden, te weten 19 medewerkers tijdens de festivalmaanden voor in totaal 6,9 fte, zelfstandigen en medewerkers in dienst van toeleveranciers, 16 stagiairs en 818 vrijwilligers.

Uiteraard was de belangrijkste ontwikkeling op personeelsgebied het afscheid van Rutger Wolfson en het aantreden van Bero Beyer als nieuwe artistiek directeur. Nieuwe plannen en ambities zijn door een ervaren team goed opgevangen en omgezet tot alle realisaties zoals eerder beschreven.

De Raad van Toezicht bestaat momenteel uit zeven leden. Aan het begin van dit boekjaar zijn zowel Korrie Louwes als Monica Galer toetreden tot de Raad. Sinds november 2015 versterkt Martijn Sanders de Raad van Toezicht.

Cultsensatie Udo Kier op bezoek in Rotterdam

'Hier is het festival nog wat een festival zou moeten zijn: een blik op films vanuit alle hoeken van de wereld'

Hij speelde schurken, gekken, vampiers en Adolf Hitler (twee keer), maar in het echt kun je geen charmantere acteur treffen dan Udo Kier. De cultlegende was een opvallende verschijning op IFFR, waar hij schitterde in de Oostenrijkse artistieke tv-soap *Altes Geld*.

Je werkte samen met grote regisseurs als Rainer Werner Fassbinder, Lars von Trier, Wim Wenders en Gus Van Sant, met sommigen een groot aantal keer. Dit kan dus niet je eerste bezoek aan het festival zijn. "Het is pas mijn tweede IFFR. De eerste keer was zo lang geleden dat jij misschien nog niet eens was geboren. Ik denk... 36 jaar geleden? Ik was samen met Fassbinder. Ik herinner me nog een gesprek in een barretje. Tarkovski was er dat jaar ook, Rotterdam bruiste. Alles was toen een stuk kleiner, ook het festival. Toen ik gisteren arriveerde, moest ik even met mijn ogen knippen – ik dacht dat ik in Boston of New York was, met al die hoge gebouwen. Ik hou van festivals zoals Rotterdam en Mannheim, omdat die nog niet in een commerciële markt zijn veranderd. In Berlijn en Cannes wil iedereen je wat verkopen. Maar hier is het festival nog wat een festival moet zijn: een blik op films vanuit alle hoeken van de wereld. Wist je trouwens dat ik op een festival voor het eerst de nog jonge Lars von Trier ontmoette? We hadden allebei een film in competitie in Mannheim, ik ontmoette hem op de openingsavond. Vier maanden later stond ik op de set van zijn bewerking van Medea. Hij vroeg me voor die rol, maar ook of ik peetvader wilde zijn van de baby die hij en zijn vrouw net hadden gekregen. Ik zit in alle films van Lars, op twee na: de twee die helemaal Deens zijn gesproken. Dat kan ik niet; een erg moeilijke taal."

Lees het complete interview met Udo Kier op IFFR.com

Hoofdsponsors

de Volkskrant

BankGiroLoterij

Subsidiënten

Partners

FONDS 21

Canon

WARSTEINER

TIGER BUSINESS LOUNGE

VSBfonds, iedereen doet mee

dioraphte

HOUTHOFF BURUMA

Embassy of Austria • Embassy of Spain • Embassy of the Republic of Poland in The Hague • Erasmus Universiteit Rotterdam • Goethe-Institut Nederlande • Istituto Italiano di Cultura Amsterdam • Institut Français des Pays-Bas - Maison Descartes • Piet Zwart Institute • Rotterdam Festivals • Stichting Bevordering van Volkskracht • Stichting Verzameling van Wijngaarden-Boot • the Swiss Arts Council Pro Helvetia • Taipei Representative Office in the Netherlands • Van Leeuwen Van Lignac Stichting

Media partners

Suppliers

BeamSystems • ESB.TSB • FestivalTickets • FilmoTeca de Catalunya - Departament de Cultura Generalitat de Catalunya • GIGTECH • Gofilex • Indyvideo • Leo Ringelberg Touringcars • Maarsen Groep Vastgoedinvesteringen • Roos+Bijl • Veenman+ • Zicht online

Hubert Bals Fund

dioraphte

LIONS CLUB L'ESPRIT DU TEMPS

CineMart

arte

Wouter Barendrecht Film Foundation

3 Puertos Cine • Arab Cinema Center • Ateliers du Cinéma Européen (ACE) • Berlinale Co-Production Market • Catalan Films & TV • Cinéfondation - Résidence du Festival • Cinemien • CPH:DOX • Creative Europe Desk NL • Creative Skillset • Danish Film Institute • Dooskool (Clinik, Kathmandu) • Durban FilmMart / Durban Film Office • European Audiovisual Entrepreneurs (EAVE) • EYE Film Institute Netherlands • Festival Scope • Film Väst • Film - und Medienstiftung NRW • Finnish Film Foundation • Flanders Audiovisual Fund • Guanajuato International Film Festival • Haghefilm Digitaal • Independent Filmmaker Project (IFP) • Irish Film Board • Israel Film Fund • Mediafonds • Medienboard Berlin-Brandenburg • New Cinema Network - Rome • OLFFI • Producers Network Cannes • Proimagenes Colombia • Rio de Janeiro State Secretariat of Culture • Scottish Film Talent Network • Singapore Film Commission • Sundance Institute • Swedish Film Institute • Telefilm Canada • Trinidad & Tobago Film Festival • Wallonie Bruxelles Images

IFFR dankt alle partners, Tiger Friends, mecenassen, donateurs en vrijwilligers voor hun steun!

Tiger Business Lounge

3PO
ABN AMRO
Bilderberg Parkhotel
citizenM
Dubois & Co
Freeland Corporate Advisors
Grafisch Lyceum Rotterdam
HAL Investments B.V.
Hogeschool Rotterdam
Houthoff Buruma
IN10
Intermax
Interparking
Leesplank
Manhave Vastgoed
Matrans Holding BV
Men at Work TV Producties
NautaDutilh
Nedspice Holding
PwC
Share Logistics
Syntrus Achmea
Veenman+
Zadkine Rotterdam

Distributeurs

ABC - Cinemien
Cinéart Netherlands
Cinema Delicatessen
Contact Film
De Filmfreak
Imagine Filmdistributie
Nederland
Lumière
MOOOV Film Distribution
The Netherlands
Paradiso Filmed Entertainment (NL)
Periscoop Film
Remain in Light BV
September Film
Universal Pictures Benelux

Colofon

Redactie
Fleur van den Breemer, Anton Damen,
Loes Evers, Jodie de Groot en Maricke
Nieuwdorp

Coördinatie
Jodie de Groot

Eindredactie
Radboud de Bree

Fotografie
Bram Belloni
Menno Bouma
Bas Czerwinski
Jan de Groen
Jeroen Mooijman
Joke Schut
Marije van Woerden

Ontwerp
Philippine Haverbeke

Drukwerk
Veenman+

International Film Festival Rotterdam
Postbus 21696
3001 AR Rotterdam
t 010 8909090
tiger@IFFR.com
www.IFFR.com

facebook.com/iffrotterdam
twitter.com/iff
youtube.com/iffrotterdam
instagram.com/iff
itunes.com/iff

Een complete titellijst van alle vertoonde films en CineMart-projecten kunt u als pdf downloaden op IFFR.com/jaarverslag.

©International Film Festival Rotterdam 2016

Zijn film *Malgré la nuit* is gestueerd in de macabere, pornografische onderwereld van Parijs. Rotterdam bood meer vrolijkheid voor regisseur Philippe Grandjeux. Links van hem hoofdrolspelers Kristian Marr en Roxane Mesquida, en aan de rechterzijde acteur Sam Louwyck.

De tragische Rotterdamse wielerved Willem Koopman op de première van de gedramatiseerde documentaire *De pedaalrijder*, geflankeerd door Raymond Thiry en regisseur Ari Deelder.

Filmmaker Leyla Bouzid tussen de hoofdrolspelers uit haar speelfilmdebuut *As I Open My Eyes*.

Osuro animal-regisseur Felipe Guerrero met producent Gema Juarez Allen. De film kreeg steun van het Hubert Bals Fonds.

Griekenland ontmoet Nederland: de première van *Suntan* was een reünie voor actrice Elli Tringou en het Nederlandse model Milou van Groesen, die in het zonnige drama ook een rol heeft.

Nog een fotomodel op de Rotterdamse loper: Maria Palm uit het Deense drama *The Model*.

